

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke: Telemark.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Skaatøy

Emne: Transport av høy.

Bygdelag: Skaatøy

Oppskr. av: L. Midgaard

Gard: Besvarelsen gjelder stort
seet hele bygda.

(adresse): Rørvik i Skaatøy

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Ja, for de ca. siste 50 aar.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Ja, for den eldre tid til, ca 80 aar siden, av grb. Eilert Lindha-
gen. 88 aar gl. Myra i Skaatøy.

SVAR

Ad. I. Ja. Paa mindre gaarder og husm.pl. blir høyet baaret og paa større gaarder med hest kjørt. Utmarkslaat har ikke forekommet av nen betydning i manns minne.

Ad. 2. Utløe og stakk forekommer omtren ikke. Hjem til løe blir høyet baaret i taug. Tauget, ca. 5 favner langt lagt dobbelt med hegt i bukten. Enkelt taug brukes ogsaa med hegt i den ene enden. Tauget legges paa bakken. Høyet blir kjemmet med rive og lagt kjemme paa kjemme paa tauget, almindelig 5 kjemmer. Tauget blir saa trukket godt til. Er tauget dobbelt, setter den som skal bære høy- bœra seg ned paa bakken og stikker høyre og venstre arm inn under tauget, der er lagt skuldrebreddes avstand fra fra hverandre. Er han alene, er det en kraftanstrengelse som maa til for aa komme opp. Er det to, staar den som er med bak og løter i bœra. Kommet opp, staar han stille til den den andre med riven faar kjemmet godt av det løse høyet, saa minst mulig blir spilt paa veien til løe (løeven)

Paa gaarder med hest bruktes i 70 - 80 aarene alm. trameisledede med grunder. Disse var løse paa sidene, men faste for og bak paa sleden. I de siste 50 a 60 aar er er 2 eller firehjuls vogn blit almindelig. Ved tohjuls vogn med et forstell med korte, gjerne noe brede meier foran og hjul bak. Med daarig vei, en utmerket vogn, der selv-

følgelig brukes ogsaa til korntransport. Ikke 2 hester.

Her i Skaatøy er der jo et stort antall med større og mindre øyer og holmer. Innmarken er gjerne meget adskilt ved fjellrabber, uten veier og vanskelig og tungvint aa komme over med en høybør. Hvor det dertil er anledning, blir her høyet fragtet i pram eller baat, og da enten i høybører eller i sekker. Barna deltar i høyonna.

Ad. 3. Paa sommerføre.

Ad. 4. Anseet besvaret under spm. 2.

Ad. 5. Fellesslaatter forekommer, saavidt meg bekjent, ikke her i Skaatøy.

Ad. 6. Utmarksslaatter er der ikke her i Skaatøy ~~er der~~ ~~av~~ ~~noen~~ ~~betydning~~. Finnes omtrent ikke.

Rørvik ved Kragersø ,14. april 1947.

Fhv. lensmann

L. Midgaard
Skaatøy

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
adr. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY

432